

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 103/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. K2-2T/60/2020 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa v poradí treťou ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 23. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. K2-2T/60/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje tiež, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu finančné zadostučinenie a nemajetkovú ujmu, ktorú v dôsledku prietáhov utrpel, a priznal mu súdne trovy, ktoré mu vznikli pri zastupovaní pred ústavným súdom. Zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu, a to z dôvodu, že je vo výkone trestu, nemá finančné prostriedky a je nemajetný [§ 34 ods. 1 v spojení s § 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pozn.].

2. Z obsahu rukou písanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice ČVS: ORP-1601/6-VYS-KE-2017

vznesené obvinenie pre pokračovací zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1 a ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Uvádza, že samotné vyšetrovanie jeho osoby trvalo 36 mesiacov, čo je podľa neho z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné, k prieskumom žiadnym spôsobom neprispel a od počiatku spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II podal 16. septembra 2020 na sťažovateľa obžalobu pod č. k. 2Pv 404/17/8803-51. Od daného momentu mestský súd vo veci sťažovateľa koná s prieskumami a za 4 roky trvania napadnutého konania nie je vec právoplatne skončená. Sťažovateľ ďalej uvádza, že mestský súd nariadil prvé pojednávanie 19. septembra 2022 (teda 2 roky po začatí súdneho konania, pozn.) a 27. októbra 2022 sťažovateľ urobil vyhlásenie, že je vinný (vyhlásenie viny mestský súd neprijal, pozn.). Pojednávania v trestnej veci sťažovateľa sú naďalej odročované, pričom nejde o právne či inak zložitú vec.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v tvrdenom porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní. Poukazujúc na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, sťažovateľ tvrdí, že mestský súd v jeho veci rozhoduje o nie závažnom skutku, má ustálený skutkový stav a ostáva len rozhodnúť o druhu a výmere trestu. Zdĺhavý súdny proces má negatívny vplyv na psychiku sťažovateľa, ktorý nezvláda stres a tiež pretrváva u neho pocit právnej neistoty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všetky zákonom o ústavnom súde požadované náležitosti (§ 39, § 43, § 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Na úvod predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľa ide v poradí už o jeho tretiu ústavnú sťažnosť na postup mestského súdu v napadnutom konaní podanú za obdobie posledných štyroch mesiacov (ústavné sťažnosti doručené 20. septembra 2024 a 4. novembra 2024, pozn.). Obe predchádzajúce sťažnosti, obsahovo totožné, boli ústavným súdom odmietnuté, a to uznesením sp. zn. IV. ÚS 489/2024 z 1. októbra 2024 a sp. zn. III. ÚS 646/2024 z 27. novembra 2024. Sťažovateľ bol ústavným súdom opakovane poučený o náležitostiach ústavnej sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, ako aj žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu a taktiež o využití sťažnosti na prieskumy v konaní podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ako účinného prostriedku nápravy (body 8 až 10 uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 646/2024 z 27. novembra 2024).

III.1. K prípustnosti ústavnej sťažnosti:

6. Podľa § 10 ods. 10 druhej vety Trestného poriadku v konaní pred súdom je stranou aj ten, proti komu sa vedie trestné konanie, t. j. obžalovaný. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorakoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

7. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (IV. ÚS 113/2012, II. ÚS 531/2017, III. ÚS 263/2021, I. ÚS 264/2022, II. ÚS 513/2022). Obdobný názor vo vzťahu k porovnateľnej právnej úprave § 91 rakúskeho Gerichtsorganisationsgesetz (zákon o organizácii súdov) zaujal aj Európsky súd pre ľudské práva (pozri rozsudok vo veci Holzinger proti Rakúsku z 30. 1. 2001, sťažnosť č. 23459/94, bod 16 a nasl.).

8. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že sťažovateľ v rámci nej netvrdil ani nepreukázal vyčerpanie tohto právneho prostriedku na ochranu svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vlastným šetrením na mestskom súde zistil, že sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľ pred podaním ostatnej ústavnej sťažnosti písomne nepodal a neurobil tak ani ústne do zápisnice na hlavnom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 27. januára 2025.

9. Vzhľadom na to, že sťažovateľ dosiaľ nevyužil právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý mu osobitný predpis (Trestný poriadok) účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený, bolo potrebné jeho ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.2. K žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

10. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ústavný súd konštatuje, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

11. Ústavný súd po preskúmaní obsahu ústavnej sťažnosti v jej podstatnom základe konštatuje (aj bez potreby bližšieho skúmania majetkových pomerov sťažovateľa), že nebola splnená druhá podmienka na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže v konkrétnom

prípade sťažovateľa ide o zrejmé bezúspešné uplatňovanie nároku, ako to vyplýva z tohto rozhodnutia (výrok 1 tohto rozhodnutia), a ani ustanovenie právneho zástupcu by na prijatých záveroch ústavného súdu nič nezmenilo. Ústavný súd preto žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu nevyhovел (výrok 2 tohto rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu